

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

„Asociațiunea”.

Când vor avea cetitorii „Foi Poporului” numărul acesta în mâinile lor, sârbările „Asociațiunii” noastre, care în anul acesta își ține adunarea generală la Sibiu, sunt în toiul lor.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” întemeiată de bătrânii noștri, este cea mai veche și mai mare reuniune a Românilor din Transilvania, Ungaria și Bănat. Ea a fost înființată cu gândul, ca să ajute propășirea literaturii române și să răspândească cultura în sinul poporului român, care așa de târziu a scăpat din lanțurile robiei trupești și sufletești. Lucrând la început cu mijloace mai modeste, în anii din urmă a luat un avânt tot mai mare, pe care-l dovedește între altele înființarea unei școale de fete, spriginirea și tipărirea de cărți pentru poporul român, înființarea secțiunilor științifice, pașii făcuți pentru înființarea unui muzeu național și cuprinderea în sinul ei, care la început era numai pentru Transilvania, și a fraților din Bănat și Ungaria.

În timpul din urmă bărbați cu inima încălzită de dragostea către popor lucră din răpuzeri, ca „Asociațiunea” noastră să devină tot mai mult a poporului. Se va începe tipărirea de cărți bune și ieftine, prin care popularisându-se literatura și știința, cărturarii noștri de pretutindenea să-și poată înmulți cunoștințele atât de necesare în ziua de astăzi. În sinul despărțimintelor ei se pot înființa reuniuni econo-

mice și de meseriași, cum se pregătesc să facă Brașovenii, se pot înființa agenții comunale, cari să-și aibă biblioteca lor și societatea lor de lectură.

Ca să ajungem însă la roadele, ce le putem culege din interesul și munca pusă în slujba acestei „Asociațiuni”, adică în slujba noastră, e de lipsă, ca toți cărturarii, dela cel mai mare până la cel mai modest din satele noastre să o spriginim din toate puterile noastre. Cel mai bun sprigin îl putem da, făcându-ne cât mai mulți membri, care după puterile lui: fondator, ordinar pe viață, ordinar sau ajutător. Folosul, ce-l vom avea din înscrierea de membri, va fi nu numai cultural, ci și material.

Ca să se cunoască cât mai bine activitatea „Asociațiunii” noastre, lăsam să urmeze un extras din raportul general al comitetului central al ei.

Membri are, afară de ajutători, 1533, un număr cu mult prea mic pentru un popor ca al nostru, cu atâția preoți, învățători și alți mulți fruntași.

Averea administrată de comitetul central e de 493 900 cor. 37 bani.

Biblioteca proprie a „Asociațiunii” a avut la finea anului trecut 3944 opuri în 5613 tomuri, 4203 broșuri și 22 harte.

Depositul de cărți menite spre vânzare parte în favorul fondului general, parte în favorul școalei civile de fete și altele, destinate a se distribui d’acii gratuit, numără 4260 tomuri și 3672 broșuri.

Despărțimintele. „Asociațiunea” este împărțită în 42 despărțiminte, dintre cari patru: Alba-Iulia, Deva, Lugoj și Zărnești n’au dat semne de viață.

După-cum se spune și în raport, silințele de până acum nu au fost de ajuns, ca să se poată zice, că activitatea despărțimintelor nu mai lasă mult de dorit. Față de trecut însă, se arată un frumos progres, căci în mai multe despărțiminte se lucră cu plan și răbdare. Sunt însă unele, cari abia își țin adunarea cercuală, la care nu se aranjează astfel de lucruri, cari să lumineze sufletul poporului, cum ar fi concerte, prelegeri economice, expozițiuni de lucrări țărănești etc. Peste tot, până-când nu se va resimți activitatea despărțimintelor până în cea mai dosnică comună a lor, conducătorii și membrii lor nu pot zice, că au satisfăcut îndatoririlor lor național-culturale.

La adunările cercuale s’au citit 33 de disertațiuni populare.

Despărțimintele au până acum 42 agenții comunale și 54 biblioteci populare, cele mai multe ambulante.

Fondul „Casei naționale”, în care se va instala și muzeul național, reprezintă până acum suma de 57 340 cor. 39 bani.

Din toate acestea date scoase din raportul comitetului rezultă, că activitatea „Asociațiunii” noastre se desvoltă tot progresând, cea mai bună garanță pentru progresul ei în viitor și îndemn pentru noi toți de a o îmbrățișa tot mai mult ca singura noastră reuniune chemată a întruni pe toți Românii de pe toate plaiurile și văile țărilor de sub coroana Sf. Stefan.

FOITA.

Poesii populare.

Din Măgărei.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă floarea florilor
În poiana oilor;
C’am un bădiță cioban
Cu vristă de măgheran,
Vântul bate, vrista-i cade,
Eu mă duc să-i o ridic,
Că mi fală că-i voinic.

Bădiță de dorul țeu
Zac în pat și nu mi-e rău,
Zac în pat ca de lingoare
Și nimica nu mă doare.

Culeasă de Maniu Holerca, june.

Zace badea n grădinuță
Cu mâna la inimuță,

Nu știu Doamne ce m’as face,
Să mă duc să văd ce face,
Eu i-am dus pită și nucii,
El îmi cere buze dulci,
Eu i-am dus faguri de miere
El cere buzele mele.

Culeasă de Moise Blaga, june.

Foaie verde lemn bălțat
Mândra mea s’a măritat,
Dar’ de s’ar fi măritat
Dela noi în altu sat
N’as avea așa bănat,
Însă ea s’a măritat
Dela noi a treia casă
De-s cu inima tot arsă.

Eu în curte o zăresc,
Viu în casă-o pomenesc,
Maica mi zice să cinez,
Eu din inimă oftez,
Și mi dă pat bun de hodină:
Eu oftez dela inimă.

— Tacii tu feciorașul maichii,
Satu-i mare, fete-s multe

Și mai mari și mai mărunte
Și-ți găsești alta de frunte.
— Maică măicuța mea,
Sus e cerul, stele-s multe
Și mai mari și mai mărunte,
Dar’ ca luna nu-i nici una,
Ca luna de luminoasă
Și ca mândra de frumoasă.

Culeasă de Ioan Popoviciu, june.

Din Foeni (Torontal).

Culese de Alexandru Murgu, june.

Frunză verde și una
Vină bade când vei vrea
Că io tot te-oi săruta,
Căci io nu-s așa de proastă
Să despart dragostea noastră,
Căci io nu-s aceea fată
Să mi țin drăguțu cu plată,
Nici nu-s aceea copilă
Să mi țin drăguțu cu silă,
Căci io-s copilă cuminte
Căci dau dragostea nainte.

Amînat. Vineri, în 13 l. c. a fost fixată pertractarea procesului dlui G. Novacovici, pentru agitație în chestia Iancu. Pertractarea însă s'a amînat pentru proxima sesiune a curții cu jurași din Cluj, — din cauză, că nici acusatului, nici apărătorului nu li-s'a înmanat în regulă citațiile.

Despotism. Despotismul rusesc își face orgiile sale în nefericita Finlanda. Cum se anunță mai nou, măsurile de rusificare și de persecuții se succed cu repeziciune.

Eată ziarele cari au fost suprimate zilele acestea: Trei în limba suedeză, și anume: »Dagligt Allenhand» din Helsingfors, »Nya Tidning» din Borgoe și »Jacobstads Tidning» din Jacobstad; apoi ziarele finlandeze »Savokarjala» din St.-Michael, »Savonlinna» din Nyslott și »Buoksi» din Keesholm. Multe alte ziare au fost suspendate pe timp mărginit, ear' altele au primit avertismente.

Limba suedeză și finlandeză a fost interzisă în numeroase școli. Exilări la Siberia pe cale administrativă se fac cu sutele

Ce zic la aceste tiloslavii și ziarul »Pravoslavnii Vostok»?

TARIFUL VAMAL AUTONOM. Se anunță din Viena: Desbaterile urmate în cauza revisiunii tarifului vamal autonom și intrerupte în Iulie a. c. s'au reluat ieri în ministerul de comerț sub presidența șefului de birou Stibral, fiind de față reprezentanții celor două guverne. Pertractările durează probabil timp mai îndelungat.

Chestia tunurilor noue. Despre exercițiile tragerii la fîntă a artileriei, ținute la Hajmáskér, ziarul »N. Fr. Presse» contrar știrilor oficiale e informat, după-cum afirmă, din izvor bun, că problema tunurilor ordinare de artilerie nici prin aceste exerciții n'a fost rezolvată, de oare-ce nici una din modelele de tunuri campestre n'a îndestulit cercurile normative. Numai singuraticile tunuri de cetate au corăspuns recerînțelor și numai aceste se vor întrebuința. Rezolvarea definitivă referitor la tunurile campestre se așteaptă pe primăvară.

Știi bade când te-oi lăsa,
Când 'mi-o bate soandura
Și când 'mi-o ceti popa.

Frunză verde pe cuptori
Are mama trei nurori,
Una de vrednică mare
Spală hainele-n căldare,
Ear' a doua de vestită
Într'o zi mănâncă-o pită,
Ear' a treia de lăudată
Toată ziua umblă beată.

Frunză verde corn de cerb,
Auzi mândră ce te 'ntreb,
Sinul tău cel inflorit
Ce-l ții tot acoperit,
Ia destupă-l puținel
Să mă uit și io la el,
Căci de când nu 'l-am văzut
Deja trei ani au trecut.

Contra Angliei. Congresul de pace din Glasgow, în ședința sa din 12 l. c. la propunerea lui Stead, prieten al Burilor, a votat următoarea moțiune:

»De oare-ce conferența din Haga a recomandat patru diverse modalități pentru încunjurarea războiului, congresul declară, că acel stat, care nu va primi nici una din aceste modalități — oferite de beligeranții contrari — își perde dreptul a fi numărat în șirul statelor civilizate.

Ascușul acestei moțiuni e îndreptat în primul loc contra Angliei.

Românii la Atena.

Luni, în săptămână trecută, au plecat la 300 de Români, cei mai mulți studenți universitari, la Atena. Primirea, ce li-au făcut-o Grecii, a fost măreață. Orașul a fost împodobit cu drapele grecești și românești, musicile cântau pe strade și întru întimpinarea lor au eșit ministrii. În ziua sosirii seara a fost întreg orașul iluminat.

Sâmbătă studenții au vizitat Acropolis și monumentele sale.

Seara a avut loc o petrecere dată de milionarul Peshmaghioghi în grădina sa dela Kifisia. La banchetul oferit de milionar au luat parte peste 2000 de persoane.

Studenții români și greci, împreună cu oficerii, au încins la sfîrșitul banchetului o horă.

La această sîrbare a asistat tot ce are Atena mai aristocratic. Dintre ministrii greci au fost: primul ministru, dl Teotochis, ministrul de externe dl A. Romanos și cel de culte dl Stais.

La întoarcerea la Atena o lume imensă aștepta pe excursioniști în piața Concordiei.

Dl Tocilescu a eșit în balconul hotelului ținînd o cuvîntare scurtă, vorbind despre rolul Greciei în Balcani și al României în Carpați.

Dl P. Macri vorbește ca reprezentant al presei române.

Ieri dimineață excursioniștii au vizitat muzeul și alte monumente și instituții din oraș, fiind conduși de comitetul organizator în frunte cu dl Rados.

Seara s'a reprezentat în teatrul cel mare al Atenei, în onoarea studenților români, celebra tragedie a lui Sophocles »Oedip Rege». Cu acest privilegiu s'au făcut demonstrații entusiaste în favoarea României.

Ziarele din Atena atribue mare însemnătate politică visitei studenților români.

Mac Kinley.

În 1/14 Septembrie a murit Mac Kinley în urma rănilor pricinuite de glonțul anarhistului Czolgosz. Vieța lui e o dovadă de ce poate ajunge omul, fiind cinstit, muncitor și cu frica lui D-zeu.

William Mac Kinley s'a născut în 23 Ianuarie 1843 în Niles, statul Ohio. Tatăl seu a fost un ferar, care trebuia să muncească de dimineața până seara cu ciocanul, ca să-și poată hrăni pe cei nouă copii. Nevastă-sa, o femeie harnică, încă se silea să câștige pentru familie, închiriind odăite pentru lucrători, cărora le da și mâncare. Cu ajutorul dat de buna mamă le-a fost cu puțință fraților

să învețe școli mai înalte, de cum ar fi putut fără el. William Mac Kinley a cercetat universitatea, Allegheny College, unde a fost ajutat cu bani și de sora-sa, o învățătoare. El încă voia să se facă învățător, dar' împrejurările vieții 'l-au adus pe alte căi. În anul 1861 a izbucnit în America-de-nord războiul civil între statele, cari voiau să șteargă sclăvia Negrilor, și între cele-ze voiau să o păstreze. Kinley încă a intrat în armată, unde în curînd a ajuns prin vitejia lui cea mare căpitan. După 4 ani de luptă au învins cei-ce luptau pentru liberarea bieților sclavi și Mac Kinley a eșit din armată cu rang de major, deși era numai de 22 ani.

După terminarea războiului a studiat drepturile și s'a făcut avocat în Canton (Ohio), unde 'și-a știut câștiga prin purtarea lui o clientelă foarte mare. În anul 1876 a fost ales ântăia-oară în congres (dietă), în 1891 a fost guvernatorul statului Ohio. În 1896 a fost ales president, în 1900 reales.

Mac Kinley a fost căsătorit cu d-șoara Ida Saxton. Despre felul, cum 'i-a cerut mîna, se povestesc următoarele: El era presidentul unei școale de Dumineca și viitoarea lui nevestă învățătoare la altă școală. În fie care Duminecă treceau pe lângă olaltă și mai totdeauna schimbau câteva vorbe. Într'o zi zise Mac Kinley către ea: »Mie nu-mi place despărțirea asta în fie care Duminecă — că d-ta să mergi pe un drum și eu pe altul. Hai să schimbăm rînduiala. Punem casul, că de azi înainte mergem tot pe același drum. Ce zici la asta?» Ea 'i-a răspuns: »Și eu sînt de părerea aceasta». Și așa s'au logodit. Vieța familiară le-a fost foarte fericită. Numai în anii din urmă a fost d-na Kinley tot bolnăvicioasă, o urmare a marei întristări, ce au cuprins-o după moartea celor doi copii ai ei.

DIN LUME.

Bulgaria.

Bulgarii vreau să se arete și cumînți. După-cum află »Pol. Corr.» din Constantinopol, ministrul afacerilor străine din Sofia a adresat o circulară agenților Bulgariei în străinătate și cu deosebire agenților comerciali din Turcia, anunțându-le că guvernul bulgar nu va tolera în viitor nici o uneltire a comitetului macedonean, și că e hotărît să procedă cu severitate contra ori-cărei tentative a noului comitet.

Moartea lui Mac Kinley.

Următorul lui.

Presidentul Statelor unite n'a putut scăpa cu vieța după atentatul săvîrșit în contra lui. Cangregându-se rana făcută de glonțul ucigașului, el a murit în 14 Sept. Urmașul lui este vicepresidentul de până acum, Roosevelt, care va rămîne în funcțiune până la anul 1905, când se va face o nouă alegere. Roosevelt a declarat, că va continua politica predecesorului seu.

În ce privește pe anarhiști se spune, că noul president vrea să iee în curînd măsuri pentru stîrpirea anarhis-

mului. După-cum comunică ambasadorul american din Bruxella, va lua inițiativa pentru stabilirea unei convențiuni internaționale contra anarchismului. În această convențiune se va prevedea și înființarea unei colonii de deportare pentru anarhiști.

Imbriani.

Din Neapole se depeșează, că marele panlatin, filoromân și cunoscutul conducător al iredentei italiene, Imbriani a răposat.

Răsboiul din Africa-de-sud.

Posiția Englezilor în Africa-de-sud devine tot mai grea. Știri de acolo anunță, că Irlandezii din capitala coloniei Capului, cari s'au ținut până acum în mare rezervă, au întemeiat o societate, care va lupta cu toate mijloacele pentru »home rule« în patria lor. Totodată s'au obligat a da Burilor tot su cursul posibil.

»Daily Mail« anunță din orașul Cap, că Olandezii se alătură în cete mari la trupele Burilor. Intreg nord-vestul coloniei se află în revoltă.

La ce mijloace condamnabile își iau Englezii refugiul, se vede și din o telegramă a biroului »Reuter«, care comunică, că cetățenii mai distinși din Pretoria sânt siliți să călătorească pe rînd pe trenurile, cari merg la Petersburg. Englezii cred, că în urma acestei măsuri trenurile lor nu vor mai fi aruncate în aer de cetele bure.

»L. N. N.« din Köln a primit o telegramă, în care medicul lui Krüger, Dr. Heymans declară, că Burii se simt așa de siguri de izbândă, încât nici nu mai dorește intervenția puterilor, care și așa ar fi îndreptată numai în favorul Englezilor.

Cei mai mulți dintre conducătorii Burilor și-au transcris averile nemiceătoare pe numele străinilor, îndeosebi Francezi și Olandezi, așa că nici din confiscarea acestora nu vor pute să tragă Englezii folosul dorit.

Știri mărunte.

În Venezuela au fost conscriși pentru armată toți muncitorii în etate dela 14—60 ani. Toate temnițele sânt pline cu contrari de-ai guvernului. Și o simplă conversație despre răsboiu se pedepsește cu închisoara.

»Scrip« din Constantinopol vestește, că acolo s'a descoperit o conjurațiune armeană, care voia să arunce cu dinamit în aer palatul Sultanului. Mulți oameni au fost arestați.

Italia vrea să prefacă Veneția într'un port de răsboiu de primul rang.

În cercurile vaticane se svonește, că în consistorul papal din 27 Noemvrie vor fi numiți nunțul din Viena *Taliani* și arhiepiscopul din Olmütz, Dr. *Kohn*, cardinali.

În Sârbia-veche continuă Albanezii cu uciderea Sârbilor.

Se comunică din Canea »Agenției Havas«, că un decret princiar revoacă pe ministrul de finanțe și de justiție. Ministrul de interne conservă încă funcția lui.

În urma masacrelor dela Musch, Poarta declară, că Armenii de acolo au aruncat în aer cu dinamită casarma de acolo cu două sute de soldați turci, dintre cari 80 au fost făcuți în bucăți. Din cauza aceasta trupele au șarjat pe Armeni și a urmat o luptă sângeroasă. Nu se cunoaște numărul victimelor.

În 13 c. a fost primită misiunea chineză de împăratul Japoniei, căruia i-au exprimat regetele pentru uciderea cancelarului ambasadei japoneze din Peking și mulțumita pentru ajutorul dat la înăbușirea revoltei Boxerilor.

Zilele trecute a fost o luptă între trupele Columbiei și Venezuelei. Cele dintâu au fost bătute, armata venezueleană n'a putut culege însă roadele acestei învingeri, fiind siliți să se retragă din cauza lipsei de proviziuni.

»Rosto del Corline« din Bologna a aflat din Cetinje, că prințul Mirco se va căsători cu d-soara Constantinovici, o verișoară a regelui Alexandru din Sârbia, fiind apoi proclamat moștenitor al tronului sârbesc.

SCRISORI.

O școală amenințată.

Dela poalele Munților-Apuseni.

Școala română din opidul Ighiu dearîndul în toți anii s'a început cu prima Septemvrie, ca să-și poată ține rostul față de școalele esistente și ca elevii aparținători acestei școale să nu fie trași vrînd nevrînd la cele cu duh străin.

Durere însă, că în acest an nu s'a început din motivul, că primul episcop al bisericii gr.-or. a detras în anul espirat din salariul învățătoresc 50 cor. Fiind școala unificată cu gr.-cat., acel rest a trebuit să-l presteze bis. gr.-cat., — din acest incident s'a ivit cearta între ambele comitete. Nu se știe ce urmări va avea această neînțelegere... Aceea se știe, că întemeietorii școalei de stat se vor bucura. — Noi ne certăm, ear' străinul se bucură.

Pentru aplanarea rului s'au ținut mai multe adunări, dar' fără rezultat, pentru-că pe cei-ce au dat naștere acestei certe nici că îi doare capul. — Lucrul va merge până acolo, că vor fi două străiți goale: Școala gr.-cat. și școala gr.-or. Dar' cred că mai curînd va fi o școală străină stabilă, unde vor intra toți copiii țeranilor. — După-cum se vede, e mare neinteresul celor chemați pentru luminarea și deșteptarea poporului nostru românesc.

Causa neinteresării se poate esplica și din cele-ce urmează:

În 7 a. l. c. slugile stăpînirii au cutrierat stradele din porunca prim-pretorului, provocând pe fiecare alegător ca fără aminare să se prezenteze la 7 ore seara în localul școalei de stat, unde își va face darea de seamă deputatul cercului Ighiu, Dr. Werner Gyula. — La care dintre alegătorii români n'au luat parte decât dl Nicolau Florescu și câțiva despre cari nu se poate constata că sînt alegători ori ba. —

După terminarea programului s'a dat o cină la 100 persoane, dela care n'a absentat nici dl Nicolau Florescu, episcopul bis. gr.-or., odinioară președintele clubului electoral român al cercului Ighiu, delegat la conferența națională din 1881 din Sibiu.

Ce vor zice alegătorii acestui cerc, cari odinioară contau mult la fidelitatea și solidaritatea ce zăceau în persoana dlui Florescu, care odinioară ținea discursuri alegătorilor români să fie soli-

dari. — Acum a ajuns să se umfle de papricașul lui Werner, pentru care ea să nu i-se zică că l-a mâncat de pomană, — și-a ridicat vocea rostind un toast fabulos.

Eată dela cine depinde neînțelegerea pentru susținerea școalei — din care mulți tineri și-au câștigat cunoștințele fundamentale pregătitoare pentru școale superioare.

Poate d-sa intenționează a da mână de ajutor pentru întemeierea școalei de stat și nimicirea școalei române. Cum zice postul: »Pe voi vă nimiciră a pie-meii răutate«.

Cum a subsistat școala aceasta în timpurile, când ambele biserici erau lipsite aproape cu totul de avere în bani și numai și numai sormanul popor prin jertfele sale din mână în mână a contribuit și susținut la nivelul așteptărilor pretinse de lege, astăzi, când ambele biserici dispun de capitale fiecare de peste 6000 fl., e destul de trist să ajungă la neînțelegeri. — Vom vedea urmările triste, dar' mă tem ca să nu fie prea târziu.

Un bătrân.

De pe valea Hașdății.

— 12 Sept. c.

Post de notar. — Tiranii poporului. — Starea sămănăturilor și timpul.

Poporul român din comunele curat românești *Silvaș*, *Ciurila*, *Sălicea* și *Seliște* (comitatul Turda-Arieș), carele în decursul alor 10 ani a fost maltrat, păgubit, terorizat și stors până la măduvă prin notarul Kende oare-cândva Knoll Gusztav, un renegat de origine Șvab, încă în anul 1899 a pornit în frunte cu preoții sei un proces disciplinar și criminal contra lui prin dl avocat Dr. Georgiu Ilea. După multe lupte și spese mari în butul tuturor uneltirilor acestui notar, a reușit să învingă și mulțumită lui Dumnezeu notarul a fost silit să demisioneze. În urma demisiunii, notariatul s'a dat în concurs cu termenul de 16 Sept. a. c. Sîntem curioși cu toții despre aceea, că oare fi-va candidat și vre-un Român, căci o știu cu siguranță că vor fi și concurenți români destui. După efectuarea alegerii despre decursul ei vă voi raporta, și voi face cunoscut și istoricul instructiv al procesului întreg ce l'am avut cu acest notar, descriind cu de-amăruntul toate fazele aceluia, ca să vadă cetitorii noștri cât de mult trebuie să ne luptăm chiar și cu un notărășuț ca să ne putem valida dreptul și să ne putem apăra, în era poreclită a »dreptului« etc.

Dumnezeu începe a curăți polomida din frumoasa holdă românească și scapă rînd pe rînd pe bietul Român de tiranii sei. În primăvara anului curent s'a dus din Silvaș francmasonul cavaler Carol de Vincenti, care în decurs de 8 ani a fost spaima și urgia bieților Silvășeni. Proprietatea lui a căzut în mîna unor Jidani hămisiți. Avem însă speranța neclătită, că precum dl Vincenti a mers cu buzele umflate, așa și noii venetici se vor duce dela noi pentru a prelua strămoșeasca lor meserie de zdrențe și fere rele. Poporul e conștiu și treaz, nu-l mai poate înlanțui

altul nime, căci a învățat din pățania sa proprie. Acești venetici fac cel mai scârbos lucru prin aceea că lucrează în Dumineci și sărbători spre scandalizarea tuturor credincioșilor. Au fost provocați prin preot și curatori, ca să abstea de la lucrul de Dumineca, dar' înzădar. Acum s'au făcut pașii necesari pentru a-i constrânge la aceea cu legea. Sântem curioși de procedura legiuitorilor.

În August a răposat baronul Zeyk József din Micuș, comună curat românească, sub al cărui jug au gemut bieții Micușeni mulți ani, și care a adus gendarmeria stabilă pe capul comunei, ca bietul Român să nu poată nici clinti. Dar' Dumnezeu bunul l'a luat în floarea etății, fiind de 35—36 ani, și acum respiră cu toții mai ușor. Poți ceti pe fața fiecărui Micușan bucuria mântuirii. Dumnezeu știe ce să lucre. Toate trec și toți se duc și Românul rămâne și stă ca stânca neclintit.

Recolta în spicoase e abia de jumătate bună, nutrețele sânt puține și foarte stricate prin ploi și noroaie. Puțină speranță avem în otăvi. Timpul e foarte rece, a brumat până acum în 2 rînduri, dar' încă nu a stricat la nimic. E teamă însă că de va ține timpul tot așa, cucuruzele vor rămâne verzi și miseria va fi iminentă. Dumnezeu să ne ferască.

„Fulger”.

A XII-a

Esposiție de vite

aranjată de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului».

I. PROGRAMUL

esposiției de vite, ce se va ține Duminecă, la 14/27 Octomvrie 1901, în comuna Ilimbav.

1. În scopul de a înainta economia de vite, »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului» va aranja la 14/27 Octomvrie 1901 în comuna Ilimbav o esposiție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Esposiția se va mărgini de astădată la vite cornute cu excepțiunea caprelor.

2. Esposiția se va ține în ziua amintită, începând dela 9 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Esposiția se va ține pe locul numit »Lunca din capul satului».

3. La esposiție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comuna Ilimbav, Chirpăr, Marpod, Săsăuș, Fofeldea, Hosman, Țichindeal, Noerichiu, Alțina și Bendorf.

Pentru vitele aduse afară de Ilimbav se cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința, proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele în timp de 3/4 de an cel puțin.

Oile trebuie espuse în grupe de cel mai puțin 3 capete; altcum nu se premiază.

4. Primirea vitelor în esposiție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte-și dispozițiunile luate. — Comitetul poate refusa primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită respective grupă de oi se alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

5. Esponenții sânt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribui douăzeci și nouă de premii în suma totală de 200 cor., datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiului, și anume se vor distribui următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rasa indigenă și străină).

a) tauri de 3—5 ani: 1 premiu de 16 cor.;

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junci, junince și tăurenci, de 1—3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 coroane și 2 premii de 6 cor.;

d) viței și vițele de 1/4—1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.;

b) noatini din 1897: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1897: 1 premiu de 6 cor., 2 premii de câte 4 cor. și 1 premiu de 2 cor.;

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

II. PREMIAREA.

1. În scopul premierii, comitetul central al reuniunii agricole a ales juriul constător din domnii: Demetriu Comșa, ca președinte al juriului; Dr. D. P. Barcianu, prof. sem., Pantaleon Lucața, căpitan ces. și reg. în pens., Petru Ciora, funcț. cons., Romul Simu, învăț. pens., Victor Tordășianu, referent cons., Emil Verzariu, funcț., Nicolae Moldovan, protopresbiter, Dionisie Ganea, econom, ambii din Noerichiu, Ioan Alexandru, paroch, Ioan Alexandru, primar comunal, Ioan Lazar, președintele însoțirii de credit sistem Raiffeisen și Ioan Stănuț, nr. 53, econom, toți din Ilimbav; Ambrosiu Marcovici, paroch, Lazar Bonea, proprietar, ambii din Chirpăr; Florian Bologa, paroch în Marpod; Ioan Popovici, paroch și George Bânda, econom și arândator, ambii din Săsăuș; Ioan Bonea, paroch și Toma Maniu, econom și arândator, ambii din Fofeldea; Iosif Morariu, paroch în Hosman; Ioan Tat, paroch și Simeon Dragoman, învăț., ambii din Țichindeal; Ioan Petrișor, paroch și Zosim Țichindelean, inv. în pens., ambii din Alțina și Nicolae Gavrea, paroch în Bendorf. Membrii absenți sau împedcați dela vot se înlocuiesc prin suplente.

2. Nu este iertat a funcționa nimeni ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor espuse, examinează pe rînd și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și esponenții să nu înfrumusească cătuși mai puțin asupra hotărîrilor de luat.

4. În ședința ce urmează esaminării vitelor, membrii juriului se con-

sultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărînd cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La caz de voturi egale decide soartea.

Asupra fiecărei premieri se votează deosebit.

5. Esponenții de premiat se petrec în o listă separată care, odată stabilită, se subscrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a esponenților și publicului intrunit.

Esponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: »Adevăresc primirea în regulă a premiului».

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra esposiției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretarul juriului se păstrează în archiva reuniunii.

(Va urma).

Avis.

I.

Pentru comercianții de struguri.

Vestim prin aceasta pe cei interesați, că la subscrisul birou al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului» se găsește consemnarea ministrului r. u. de agricultură despre speciile de struguri puși în vânzare de proprietarii de vii din Ungaria. Consemnarea — ce cuprinde și prețul strugurilor — o poate lua în primire oricine dorește.

Sibiului, 13 Septemvrie n. 1901.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului».

Demetriu Comșa,
președinte.

Victor Tordășianu,
secretar.

II.

Pentru meseriași nostri.

Imi iau voe, a aduce la cunoștință publică, că la apelul subsemnatului, adresat meseriașilor nostri în cauza posturilor de măiestri la școlalele de meserii din România, și-au înaintat cereri 32 meseriași, din cari 10 fauri, 8 cojocari, 3 rotari, 2 curelari, 2 lemnari, 2 pălărieri, 1 frânger, 1 olar, 1 lăcătar, 1 ciobotar și 1 țesătoare.

Cererile însoțite de buletinele de înscriere, le-am espedat cu data de astăzi domnului George Hazu, inspector al învățământului industrial, în București, strada Dionisie 19. Cei interesați sânt rugați ca în această afacere să se adreseze de-a dreptul acum amintitului inspector industrial sau adresându-mi-se mie să binevoiască a alătura la scrisorile lor cel puțin câte o marcă postală de 10 bani.

Sibiului, 15 Septemvrie n. 1901.

Victor Tordășianu,
presidentul »Reuniunii sodalilor români din Sibiul».

PARTEA ECONOMICĂ.

Îngrijirea și păstrarea vinurilor.

Vinul este espus la o mulțime de boale, care pot fi însă înlăturate, dacă dăm după ele chiar dela început și mai cu seamă dacă le dăm toate îngrijirile, pe care le cunoaștem din pățania altora și din cele-ce ni-le spun oamenii învățați.

Cele mai însemnate îngrijiri pentru vinul, ce se ține în pivniță, sînt umplerea butoaielor, pritocitul și cleitul.

Umplerea butoaielor. Toții viierii știu din practică, că vinul pus în butoaie scade. Această scădere este destul de mare. Trebuie ca butoiul să-l ținem totdeauna plin, umplându-l din timp în timp cu un vin la fel cu acela din butoiu. — Lăsând să scadă vinul, fără a umplè butoaietele, suprafața lui vine în atingere cu aerul, se acopere de o pânză formată din niște ciuperci foarte mici, cari arzînd alcoolul de vin, acesta își perde gustul și se ofeștește.

Umplerea butoaielor trebuie făcută cât mai des. — Toamna după-ce punem vinul în butoaie, când ferberea a încetat cu desevîrșire, așa că nu mai ese gazuri, trebuie început cu umplerea butoaielor. — La început lucrarea se face din 2 în 2 zile, apoi la fiecare săptămână, și în fine la fiecare lună. În timpul verii, când evaporațiunea vinului e mai mare, umplerea se face mai des.

Este foarte important de-a nu umplè butoaietele decât cu un vin asemenea celui din butoaie, sau cel puțin cu un vin de calitate bună, fără urmă de boală. — Calitatea vinului, pe care îl folosim la umplut este atât de importantă, încât viierii mai bine să facă umplerea cu apă amestecată cu spirt curat, decât să o facă cu un vin prost sau bolnav, căci este destul ca acest vin să aibă un germene de boală pentru a strica tot vinul.

Umplerea se face turnînd vinul cu o pîlnie (tolcer, trifțer) pe vrana butoiului. Pentru a nu turbura vinul sau pentru a nu-l agita prea mult ne servim de o pîlnie, al cărei vîrf este strîmb sau al cărei vîrf este provîzut cu mai multe găuri.

În unele părți și mai cu seamă când nu avem un vin bun se poate face umplerea cu petri. Cu această nu stricăm nimic vinului. Singura grijă ce trebuie să avem este ca petrele să fie curate și silicioase (evart, bicaș); să nu întrebuițăm petri vîroase, căci acestea pot schimba foarte mult compozițiunea vinului.

Pritocitul. Când punem la început vinul în butoaie, este o fluiditate turbure, conținînd o cantitate însemnată de materii solide, care constituie drojdia. — Aceste materii în virtutea densității lor se depun încetul cu încetul la fundul vasului, constituind drojdia groasă, a cărei cantitate depinde de varietatea de struguri, de an, și de condițiunile de vinificație. — Îndată-ce vinul este destul de limpede, trebuie separat de drojdia sau răvîcîndu-l sau pritocîndu-l.

Pritocitul e cu atât mai de lipsă, pentru-că vinul, chiar de-ar proveni din struguri cu totul sănătoși conține fermeți de boale. — Marele Pasteur în studiul seu asupra vinurilor spune: „Vinul conține el însuși germenele stricării sale de mai târziu, care germelese vor înmulți îndată-ce condițiunile de desvoltare le vor fi favorabile”. — Acești fermeți se strîng în drojdie și prin urmare se înțelege ușor importanța pritocitolui mai cu seamă pentru vinurile nu tocmai prea bune.

Pritocitul când se face la un vin limpezit, care nu mai dă nici un semn de ferbere, este adese-ori de ajuns pentru a păzi vinul de ori-ce boală.

După primul pritocit, vinul se turbură din nou, de aceea se pritoceste a doua-ora și une-ori chiar și a treia-ora în cursul primului an.

Este bine de-a nu ne apuca de pritocit decât după-ce au trecut frigurile mari de iarnă alegînd un timp uscat.

Pritocitul trebuie făcut în butoaie cu desevîrșire curate și afumate cu puțină pucioasă. — Pritocitul se face în mod deosebit în diferite țeri și chiar în aceeași țeară se deosebeste.

a) pritocitul cu sitonul. Vinul poate fi mutat cu ajutorul unui sifon, într'un alt vas pus mai jos. Acest mod este simplu, el nu espune vinul atingerii

cu aerul, permite a se pritoci aproape tot vinul, însă este puțin practic, fiindcă între cele 2 vase trebuie să fie o deosebire de suprafață, pe care nu o putem ave totdeauna;

b) pritocitul la aer. E metodel cel mai simplu și cel mai obicînit. La vasul de pritocit puțin mai sus de suprafața drojdi se pune o pipă, pe unde se lasă să curgă vinul în hîrdău și de aici se toarnă în alt butoiu pe vrană cu o pîlnie. Vinul pritocit astfel vine foarte mult în contact cu aerul:

c) pritocitul cu pompa. Pompa se întrebuițează în pivnițele mari când avem de pritocit vase mari. Pompa aspirantă-respingătoare ia vinul dintr'un vas și îl duce direct în celalalt. Acest aparat aduce mari servicii ori de câte-ori avem de transversat vin.

Prin pritociri chiar repetate nu se limpezește vinul totdeauna cum se cade, mai cu seamă dacă n'au fost eliminați toți germenii de boală. În asemenea cazuri trebuie să cleim vinul. Materiile întrebuițate sînt albușul de ou, sângele, laptele, gelatina. „R. a.”

Deosebitele specii de gunoiu.

(Urmare și fine).

Platforma trebuie făcută într'un loc cam gropănos, ca să nu se poată scurge mustul de gunoiu prin curte. În gospodăriile mai bine întocmite, lângă platformă se mai află îndeobște și o fântână pentru scurgerea mustului, din care se aruncă apoi cu o pompă în toată săptămîna de două-ori mustul pe gunoiu deasupra, ca acesta să nu mucezească.

Pe timpul de vară, când vitele sînt la pășune, platforma trebuie udată, în lipsa mustului și numai cu apă de ploaie sau din fântână. Când gunoiul are umezeală destulă, atunci el în două luni e pe deplin fermentat sau putrîzit.

Precum e felul pămîntului, așa trebuie să 'i-se pună și gunoiul. Astfel în pămînturile mai lutoase îndesate și reci, se pune un gunoiu mai păios și mai puțin dobit, ca dobirea lui să se mai poată continua și în acela, ear' în cele

„Țeranii nostri“.

— Piesă populară în 3 acte —

de

N. Macovisteanu.

Timpul: cel de față. Locul: o comună română.

Personale:

Traian, țeran, Toma, țeran avut,
Lenuța, soția lui, Eva, văduvă bătrîna,
Anica, nepoata ei, Moise,
Costică, june, Sara.
Coriolan, învățător,
Țerani, țerance, etc.

Actul I.

Reprezintă o casă țerăneasă.

Scena I.

Traian, Toma apoi Lenuța.

Traian (singur la masă cetînd în ziar, apoi lăsîndu-l din mîna). Nu, nu se poate, trebuie să lăsăm la o parte tot amarul și să ne punem de nou pe lucru... Mai fiecare număr al acestui ziar

aduce câte o știre îmbucurătoare, când despre o comună, când despre alta... Într'un loc se înființează un consorțiu, într'altul o bibliotecă populară, în al treilea o societate de lectură, o reuniune de înmormîntare, ... în comune mai mari casse de păstrare, spre a învăța poporul la cruțarea banilor și spre a-l scoate din mînile cămătarilor... nu mai în comuna noastră nu se face nimic (plin de neastîmpăr se plimbă în sus și în jos)... Nu se poate face, căci pururea se găsesc oameni mici de suflet, cari împedecă ori-ce lucrare ce se întreprinde în folosul poporului...

De două-ori am încercat să facem un mic început al unui consorțiu de consum, ca cu timpul să putem scăpa poporul din mînile lipitorilor, cari s'au încuibat în această comună, dar' n'am isbutit... Ba ce e mai mult pe preotul, care era în fruntea lucrării noastre l-au furat, i-au aprins șura, l-au vătămăat cu fapta și cu vorba, așa că pă-

rintele îngrozit de atîta rîutate cu greu va începe ceva de nou...

Cu toate acestea am să mă duc la dl învățător să-l rog, ca amîndoi să încercăm a-l îndupleca pe părintele, ca de nou să ne prindem de lucru, chiar dacă am rămîne numai noi trei.

(Își ia palaria ca să plece).

Toma (întră): 'Mi-se pare, că te pregătești de drum.

Traian: Chiar voiam să mă duc la dl învățător...

Toma: Dar' ce, nu cumva aveți acolo earăși vre-o ședință pentru consorțiul vostru, care de vre-o doi ani tot e vorba să-l faceți și nu mai naște? 'Mi-se pare că o să mor, fără...

Traian (întrerupîndu-l): Dacă la înființarea consorțiului vor lucra și ceilalți ca d-ta, nene Tomo, atunci poți ave dreptate...

Toma: Ca și-cînd n'ar pute comuna noastră trăi fără de consorțiul vostru... au trăit moșii și strămoșii

năsi poase se duce un gunoiu, deplin dobit, care adică se se poată mai iute descompune și intrupa pământului. Din gunoiul transportat pe agri, pământul folosește în anul prim cam pe jumătate, în al doilea un pătrar, ear' în cel următor restul. După patru ani, nu se mai poate vedea nici o urmă de gunoiu pe agrii gunoiți.

Gunoiul provenit dela vitele cornute este mai apătos, mai rece și se putrezește mai încet, dar' ține mai mult ca alte feluri de gunoiu. Acela conține cam 70—80 la sută apă și câte 20—30% materie uscată. Calitatea sau bunătatea gunoiului atiră foarte mult și dela nutrețul, ce se dă vitelor. Astfel, dacă vitelul se nutrește cu ierburi și lături, gunoiul lor va fi mai apătos. Gunoiul vitelor se poate întrebuința une-ori deja și după două săptămâni.

Gunoiul provenit dela cai nu este așa apătos, ca cel dela vitele cornute. Acela este și mai uscat, căci conține numai câte 70—75% apă și 25—30% materii uscate. De aceea se arde și mucezește el une-ori în platformă, dacă nu se udă bărbătește cu must de gunoiu sau în lipsa acestuia și numai cu apă.

Gunoiul de cal este și mai cald ca al vitelor cornute, dar' nu ține timp așa îndelungat pe agri, ci se pulverizează și descompune curând. El e mai de recomandat în pământurile răci și greoaie. Gunoiul de cal este mai bun atunci, dacă se poate amesteca, când se pune în platformă cu de al vitelor cornute. Gunoiul proaspăt de cal se întrebuințează une-ori și de cătră grădinari în răsadnițe, pentru creșterea legumilor timpurii.

Gunoiul provenit dela oi este și mai sec și mai uscat, ca cel de cal, fiindcă între toate animalele oaia bea cea mai puțină apă. Gunoiul dela oi conține cam jumătate apă și jumătate materie uscată. Acela nu se prea adună, ca al celorlalte animale de casă în platformă, ci se lasă mai cu seamă așa împrăștiat pe locul unde dorm oile în țarcuri sau coșare.

Gunoiul sau găinațul paserilor de casă încă este de un folos neprețuit

pentru economie, de oare-ce acela conține până la 9% azot și câte 6% acid fosforic. De aceea se și recomandă mai cu seamă la cultura legumilor, apoi la cânepă, ba una-ori și la bucate, după ce s'au sămănat. Cu toate acestea la noi pe cele mai multe locuri nu se bagă în seamă acest folos, ci se lasă de se perde așa nefolosit, fără de nici un scop practic.

În economiile mai mari se mai întrebuințează încă și escrementele omenești ca gunoiu, apoi compostul, care se compune din tot felul de rămășițe, ce se produc în economie, precum: păr, lână, paie, unghii, oase, pleavă, buruieni, gunoiu din casă, corpuri de animale, cari nu au pierit de oare-care boală lipicioasă ș. a. Toate acestea se adună într'o groapă, unde se udă din când în când cu must de gunoiu, ca să se fermente și putrezească, ear' după un an, când este bine putrezit, se întrebuințează apoi, ca și celalalt gunoiu pe agri și fâneațe.

Gunoiul verde se produce prin sămănarea unor plante cu foile mai dese și late, precum sunt: mazăricea, spergula, hrișca, rapița, ridichea ș. a., cari se seamănă pe agri și apoi când sunt crescute de ajuns, se întorc prin aratul cu plugul sub brazdă ca și miriștea.

Acestea sunt deosebitele specii de gunoiu provenite dela animalele de casă și anumite plante, cari se mai numesc și gunoaie absolute, fiindcă conțin mai toate materiile de lipsă pentru nutrirea plantelor, pe când cele relative sau măiestrite, cari se vând în comerț, precum sunt: salitra de Chili, de Peru, guano, gunoiul de pești, de lilieci, sgura de fer a lui Tomas, cenușa ș. a., conțin numai câte o parte mai mică a materiilor, cu cari acelea se nutresc. De aceea și vedem, că cele dintâiu (absolute) se și bucură de o îmbrățișare mai mare în economia câmpului, ca cele din urmă (relative), cari ori-și-cât de bune ar fi, totuși trebuie să se cumpere cu bani, de cari economul de regulă nu prea dispune.

Ioan Georgescu.

Prăsirea galițelor.

Fasani.

(Urmare și fine).

Fasani menți pentru sporirea fasanerilor sălbatică, trebuie ținuți în iarna cea dintâiu în fasaneria domestică până se întăresc pe deplin, ca apoi să poată suporta frigul cel mare. În luna lui Februarie și pe la începutul lui Martie, adică pe timpul ouatului, fasanii se așează în fasaneria sălbatică.

Fasanii aurii, arginții, cari se trag din China, încă se prăsesc în felul arătat. Fasanul comun se poate corci cu găinile domestice, dând niște pasări, a căror carne este chiar așa de gustoasă, ca și a fasanilor adevărați. Corciturile aceste sunt mai dezvoltate ca fasanii și se pot ține în curte cu celelalte galițe, dar' nu se mai înmulțesc.

În Boemia și Silesia-superioară, ouăle fasanilor din fasanerile libere se adună cu diligență și nu se așează sub găinile de fasan, sau sub găini pitice, ci numai sub curce. Sub o curcă se pot pune mai multe ouă, din cari însă curca turtește foarte multe. Isprăvindu-se cloitul, formează mai multe trupine, cari se pun sub conducerea mai multor curce. În cele 3 zile dintâiu puii se țin în coteț și li-se dă de mâncare ouă ferte tare măruntite și amestecate cu un aluat frământat din făină de grâu, după aceea se lasă pe o livadie espusă soarelui, pe care se face pentru fiecare trupină câte o închizătură de lemn, cari servește de sălaș peste noapte și se închide seara. Mai târziu amestecăm printre nutrețul de mai înainte și ouă de furnici și puțină sare. Puii de fasani se dedau, ca să se adune la sunetul unui clopoțel la locul de mâncare, ear' când cresc într'atâta, ca să poată sta noaptea pe rude, capătă numai de 3-ori nutremânt pe zi, care are să conștie jumătate din grâu, ear' cealaltă jumătate din orz. În luna lui Octomvrie devin puii de fasani așa de mari, încât iarna următoare se pot deja și împușca sau omorî cu bețe.

Fasanii, fiind încă tineri, sunt espuși de multe-ori la deosebite boale; anume nu le priește aerul umed, curentul mare de aer sau lipsa de insecte. Mai mult

Scena II.

Lenuța și Anica.

Lenuța (singură): Ferice de bărbați!... Lor le stă lumea deschisă, mai virtos de când au eșit atâtea gazete, apoi și bărbații nostri s'au făcut mai cărturari decât cărturarii... Traian iarna cu foaia 'n mână adoarme și cu ea 'n mână se scoală... Eu, eu de astădimineată 'mi-s în picioare... Anica face și ea cât poate, dar'... a început și ei să-i stee gândurile tot pe la juni... la fântână dacă o trimit, o aștept până 'mi-se urește, la Grec de se duce, par'că se lipește acolo... Nu-i vorbă, nu-i ea de vină, ci Costică al ei... O! cât de fericită ar fi mamă-sa, de ar putè-o vedea acum... D-zeu s'o ierte, căci cuvântul din urmă 'i-a fost: »soră dragă, grijește de Anica mea și eu am grijit de ea ca de ochii-mi din cap, dar' mi-e teamă, că o va păți cu Costică al ei, căci Traian nu vrea să știe nimic de el...»

noștri și am trăit noi fără de el, o să trăească și copiii noștri...»

Traian: 'Ți-e ușor d-tale, că-ți sunt hambarele pline de grâu și de cucuruz, dar' nu vorbesc așa aceia, la care sărăcia bate la ușă...

Toma (ironic): Ei vezi, și consorțiul vostru o să-i facă bogăți... să lucre așa cum am lucrat eu, atunci se vor scăpa de sărăcie, ha, ha, ha, (rîde), precum se vede și tu crezi tot ce-ți spune popa sau dascălul...

Traian (întrerupându-l): Lasă-mă, nene Tomo, cu lucrul d-tale, știu eu și știe toată lumea cum ai lucrat d-ta...

Toma: Ei ce, ba o să-i port eu grija săracului... să 'mi-o poarte el mie, căci el trăește dela mine, nu eu dela el...

Traian: Nici nu te-a pus nime pe d-ta să-i porți grija lui, dar' cel puțin să nu împedeci pe aceia, cari bucuroși s'ar îngriji dacă n'ar fi oameni de pânura d-tale...»

Toma (supărat): Oameni de pânura mea?!!, dar' bine, tu ești din altă pânură...

Traian: Nu vreau să te supăr, nene Tomo, dar' de ai ave numai o picătură de iubire în inimă pentru nația noastră, ai merge acum cu mine la dl invătător, să ne sfătuim cum și ce să lucrăm, ca să vedem consorțiul odată gata...

Toma (bătându-se pe foale rîde): Ha, ha, ha, am eu destulă iubire pentru mine, ce să-mi mai bat capul cu nația... Fiecare să grijească de capul seu... eu așa zic; și să lucre cum am lucrat eu... atunci n'are să-i fie frică de lipitorile satului... nici n'are lipsă de consorțiu vostru...

Traian: Vorbești ca de pe carte, (ironic) păcat, că nu te-ai făcut vre-un fiscal ceva... Dar' acum lasă toate la o parte și mă însoțește (pleacă ambii).

Lenuța (în același moment intrând, cătră Traian): Să nu întârzi mult, Traiane...

sufere de vermi de mațe, cari ajungându-le în gât, îi înecă. În contra acestui morb se întrebuițează aiul, care se ferbe în apă, turnându-o apoi în apa lor de beut, sau se indeasă o bucățică de aiu prin gătlejul puilor. Se poate întrebuița cu succes în contra acestui morb, fiind la început, încă ceaps, mesteacă în aluatul ce li-l dăm ca nutreț. Se mai întrebuițează în contra acestui morb și afumatul cu tăbac, numai cât trebuie să se întrebuițeze cu mare grijă, ca nu cumva să se înecă. Afumatul acesta se face astfel: puii bolnavi se așază într'un sicriu, în care se suflă fumul de pipă prin o gaură mică, până-când scela se îngroașe; dacă cumva vre-unul din pui amețește, se încetăm cu suflatul fumului, sau pe cei amețiți să-i scoatem la aer liber, când apoi eară își vin în fire.

Reghianul.

Cartofi îndulciți.

De multe-ori observăm, că cartofii păstrați în pivniță sau la alt loc potrivit devin dulci, dar neplăcuți la mâncare. Până acum s'a crezut, că îndulcirea aceasta e cauzată de degerarea cartofilor. După cercetările mai noue s'a dovedit însă, că formarea de zăhar se întâmplă și la o temperatură, care trece peste punctul de înghețare.

Cartofii îndulciți se pot face eară gustoși, dacă îi ținem timp mai îndelungat la un loc mai cald (15° R.). Pentru de-a preveni însă îndulcirea lor, se recomandă următoarele;

1. Cartofii să fie păstrați în pivnițe sau în gropi, unde nu e cuputintă degerarea,
2. Dacă totuși degeră o parte din ei, acestia să fie opăriți și apoi așezați într'o groapă, în care îi bătucim bine. În felul acesta obținem un bun nutreț.
3. În pivniță sau în gropi să nu fie prea cald, căci se prea uscă cartofii.
4. Cartofii rezervați pentru mâncare îi păstrăm la un loc cu o temperatură de 6—8° C. În cazul acesta nu se îndulcesc.
5. Cartofii îndulciți îi ținem vr'o 8 zile la o căldură de 20—30° C., când își perd gustul cel dulce.

Cartofii îndulciți nu-și perd puterea de încolțire. În fabricarea spirtului sunt chiar de preferit. Ei pot fi folosiți și ca nutreț.

Anica (intrând): Mătușă dragă, am gătat lucrul ce mi-l-ai dat, pot acum să mă duc până la văruița Sofi...?

Lenușa: Poți, dar ia și copiii cu tine, să nu rămână singuri.

Anica (cam încet): Mă tem că se vor bate cu ai lor și...

Lenușa: Și...și... ia-i numai și grijeste ca să nu se bată... apoi nu-ți uita de casă... (Anica ese, se uită pe fereastră și vede pe baba Eva venind). 'Mi-se parecă mama Eva vine la noi, cine știe ce veste ne mai aduce...

(Va urma).

Popa cel Țigan.

La curtea boierului Virnav, din Secueni-Roman, se opoșise de multă vreme un băiețuș fiiu de spirit, care era foarte drag boierului și-l ținea pe lângă sine.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu”.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu” și-a ținut Vineri seara (6 Septembrie n. c.) prima ședință în localul, ce reuniunea l-a închiriat dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu”. Ședința a fost bine cercetată, asistând la ea presidentul D. Comșa, vicepreș. Dr. D. P. Baroianu, secretarul Victor Torțășianu, membrii din comitet Pantaleon Lucaș și Romul Simu, cassarul P. Ciora și controlorul Emil Verzariu (membrii din comitet Dr. P. Șpan și Dr. I. Stroia s'au îndepărtat din Sibiiu). Între obiectele de importanță, asupra cărora comitetul a deliberat, se numără stabilirea programului *esposiției de vite de prăsilă* împreună cu distribuire de premii în bani, ce se va aranja la 14/27 Octombrie c., în comuna Ilimbav. S'a luat la cunoștință tipărirea în 800 exemplare a broșurei „Darea pe vinuri și favorurile, ce le face legea în privința ei proprietarilor de vie”. Broșura se distribuie în mod gratuit între membrii reuniunii, totodată proprietarii de vie. Ea formează nr. 10 din biblioteca reuniunii. S'a luat măsură pentru tipărirea în broșură a tractatului „Povești pentru apărarea împotriva gârgărițelor, cari sfredelesc mugurii”, cum și pentru traducerea în românește și tipărirea opului de valoare capitală a lui Herman Otto și intitulat: „Pasările”. Folosul și pagubele ce ni-le fac ele. Ca opul să fie cât se poate de folositor și atrăgător — s'a hotărât a se cere clișeurile de lipsă pentru ilustrare dela înaltul minister. Prin acest op se dă în mâna economului nostru un bun îndreptar cu privire la pasările folositoare și cele păgubitoare economilor noștri. Adunarea generală, căreia i se face raport despre activitatea reuniunii în 1900, precum se știe, o va ține în comuna Aciliu. Pentru-ca raportul să se poată estinde asupra tuturor lucrărilor îndeplinite de reuniune și de așezămintele alcătuite prin comune prin mijlocirea. Reuniunii — direcțiunile însoțirilor de credit sătești, ale tovărășilor agricole, cari încă n'au înaintat comitetului rapoartele și socotelile lor pro 1900, sunt rugate din nou a-și așterne rapoartele. Cu încassarea taxelor dela membrii pro 1901, preturile noastre au fost rugate a sta reuniunii și de astă-dată întru ajutor etc. etc.

Se gândi boierul că n'ar fi rău, să-l dea la școală, să învețe carte. Zis și făcut. După-ce termină de învățat se hotărî boierul să-l facă popă în sat, la biserica cea nouă, ce urma să se termine de curând, fiind făcută cu cheltuiala sa. Tinerul preot se purta bine și era plăcut boierului și locuitorilor. Într'o vreme se răspândi vestea, că popa e Țigan. Oamenii se minunau mult de vestea asta și se gândeau la păcatul lui D-zeu. Cum, un Țigan să fie popă? Se întrebă ce-i de făcut? Să hotărî să spue și boierului. Se încruci și boierul auzind că el a făcut popă un Țigan. Dar nimenia nu era sigur, că popa era Țigan. Urma să-l dovedească. Boierul chemă la sine pe 5 țărani dintre cei frunțași, ca să se sfătuiască, ce-i de făcut. Ei nu găsiră nici un mijloc de îndreptare și ziseră boierului, să-l lase în pace.

După aceasta bătrânul boier, tot gândindu-se la păcatul seu că făcu popă pe un Țigan, cheamă alți 5 țărani de

SFATURI.

Chiminul (chimênul) e o plantă de însemnătate în economia de vite. Sămânța coaptă e un mijloc bun pentru de-a îndrepta mistuirea rea la vite. Fânul din livezi bogate în chimin e foarte bun pentru vite și oi și contribuie și la înmulțirea laptelui. Dacă e printre trifoi și chimin mult, vitele, cari mănâncă din el, nu se umflă așa ușor. E deci bine a sămăna printre trifoi și chimin.

Iepurii de casă se pot îngrășa ușor cu ghindă, jir și castane sălbatică.

Vacile, cari fată întâia-ovară, au de multe-ori una din țitele dinainte mai mică ca cealaltă dând și lapte mai puțin. Singurul mijloc de-a îndrepta reul constă în aceea, că mulgem și această țită până la ultima picătură și dăm vacii nutreț bun.

Ca să nu le fie albinelor frig iarna e bine să așezăm coșnițele sau dulapurile aproape unele de altele. Printre ele punem paie. În zile calde din Septembrie și Octombrie, când albinele mai zboară, depărtăm puțin coșnițele unele de altele.

Smulgând penele găștelor și ale rațelor nu este iertat a le lăsa de tot goale. Smulgem penele de pe gât, spinare piept și pantece, lăsând fulgii. Dacă se sbate gășca la smuls sau strigă, e semn, că penele nu s'au dezvoltat pe deplin, trebuie deci să mai așteptăm.

Un escelent mijloc contra bătăturilor (ochi de găină). 30 grame colloidin se amestecă în sticlă bine astupată cu 3 grame terpenin subțire și 5 grame acid de salicil (din apotecă).

Din aceasta mixtură se unge bătătura cu un penel, apoi se leagă cu pânză subțire. Opt zile se lasă așa. La opt zile se face o baie de picioare și bătătura se ia.

Procedura se poate și repeți.

mijloc cu care să se sfătuiască. După aceea chemă 5 din cei codași și le ceru sfatul, făgăduind să-l îmbogățească pe acel ce-l va învăța să dovedească, că popa e Țigan. Nimenia nu-i putu da un sfat mai bun, ca cei frunțași; „să-l lase în pace”. Prin sat se afla și un om fără capăt, un prieten al lui paharului, care se duse la boier și-i spuse, că e il poate învăța să dovedească, că popa e Țigan. Sfătul pe boier să adune multă lume la curte și când vor eși cu toții odată, boierul să strige: „măi Țigane!” Dacă popa va fi Țigan, pe loc o să se întoarcă. Așa și făcu boierul. Când lumea toată eși pe poartă, boierul strigă odată tare „măi Țigane!” Popa pe loc se întoarse pe călcăie. Dovada era făcută. Boierul chemă pe popa înapoi și-i spuse păcatul ce-l făcuse cu știința sa, făcându-l popă, fapt oprit de canoanele bisericești. Popa mărturisă în adevăr că e Țigan. Apoi prin mijlocirea boierului la episcop fu despoșhit; ear' ț-

Știri economice.

Nouă școală de lăptărit. Înmulțindu-se societățile de lăptărit, ministrul de agricultură a hotărât să înființeze o nouă școală de lăptărit în Kisbér. Aceasta se va deschide la 1 Ianuarie 1902. Până acum mai sunt astfel de școli în Gödöllő, Muncaci și Nagy-Szécsény.

Condiuța de servitor va trebui să fie subscrisă de aici înainte și de servitoarea sau servitorul, care intră în serviciu.

Nouă stațiune pentru încărcatul vitelor s'a înființat la Cața, în comitatul Târnavei-mari.

Pensiune muncitorilor. »Monitorul oficial« din Petersburg anunță, că la toate fabricile și stabilimentele statului rusesc muncitorii și membrii familiilor au drept la pensie. E speranță, că și întreprinderi private se urmeze acest exemplu.

Impădurirea Bărăganului. Direcția serviciului pădurilor din ministerul domeniilor, în România, va începe în toamna anului curent importante lucrări de împăduriri a mai multor terenuri din Bărăgan, căutându-se mai ales a se constitui, în jurul satelor, păduri de adăpost contra vânturilor, care după-cum se știe suflă mare parte din an pe acea câmpie.

Cultivarea tutunului în România. Direcțiunea regiei monopolului tutunurilor a cerut dela ministrul român de agricultură, să stîrpească mai multe păduri, pe locul cărora să se cultive tutunul în proporții mai mari. De oare-ce numitele păduri sunt fără valoare și nici pășunea din ele nu aduce vre-un folos, ministrul vîzînd, că ar fi mai avantajos a se transforma acele păduri în pămînt cultivabil, a aprobat cererea regiei.

Mandate postale galbene. Începînd cu 1 Octombrie n. a. c. se vor folosi și pentru trimiterea banilor în Austria și Bosnia și Herțegovina mandatele postale de culoare galbină.

ranul oel fără căpătâi, ce ajutase pe boier cu statul, fu înțolit de boier și ajunsese unul din cei mai fruntași săteni. Așa îmi povestea moș Ioan Stîng pe prispa căsii, în timp ce apele ploii se scurgeau spre paravan, arătîndu-mi, că și printre oameni mititei se găsesc destui și înțelepți.

GLUME.

Modistă șireată.

O cucoană trecută de patruzeci de ani intră într'un magazin de mode ca să vadă o pălărie.

— Pentru d-ta? — o 'ntreabă modista.

— Da.

— Mario, du-te repede de adu pălării pentru dame tinere și arată-le d-nei.

Pălăria a fost cumpărată repede și fără tocmeală.

Recolta grăului în Franția. După »Bulletin des Halles«, recolta grăului în Franția se ridică în anul acesta la 106,204.600 hectolitri pentru 6.800.576 hectare sîmănate. Față de recolta din anul trecut, cea din 1901 prezentă un minus de 3 milioane de hectolitri, în cifră rotundă.

Recolta cucuruzului în România în anul acesta va fi dintre cele mai bogate.

Ploile sînt aproape netrebuincioase, căci porumbul acum are nevoie de căldură pentru coacere.

Iuțeala trenului pe căile ferate.

Acum 60 și ceva de ani, când se plănuia să se facă drum de fer într'un stat mic german, consiliul țării se rosti contra, între altele, pe temeiul, că din pricina iuțelii nebunești de cinci mile pe cias, toți călătorii vor fi ori uciși, ori ar căpeta boale la creeri.

Și cinci mile pe cias e iuțeala unui tren de persoane, care se oprește la toate stațiile!

Acuma trenul de Berlin-Hamburg și cel nou, din acest an, trenul de lux Berlin-Lucerna, au pe loc drept iuțeala de 90 de kilometri pe cias. De obicei însă trenurile accelerate în Germania fac 70—80 kilometri în timpul mersului, dar scăzînd opririle în gări rămâne de 60—65 kilometri pe cias.

Totuși acuma trenurile germane se vîd întrecute de cele franceze chiar. Astfel expresul sud-francez (Paris-Bayonne), pe bucata Bordeaux-Dex, care e dreaptă, face 94 de kilometri pe cias. În Austria trenul de lux Viena-Karlsbad, deși merge destul prin țeară muntoasă și deluroasă, totuși cât pe ci se-l ajungă, tot așa e și cu toate căile ferate ce pleacă din Viena spre nord. Mai însemnate sînt progresele făcute, cel puțin pe întinderi scurte, în Statele Unite. Așa pe calea ferată Philadelphia and Reading fac trenurile accelerate, pe o câmpie nițel plecată, 140 de kilometri pe cias; în Ianuarie 1899 pe linia Chicago and Norwestern un tren-postă a făcut, ca încercare, bucata dintre Arion și Arcadia în 22 de secunde, deci cu iuțeală de 164 de kilometri pe cias. Acum câteva luni în Florida, depărtarea între Fleming și Jacksonville, un tren, alcătuit dintr'o locomotivă și trei vagoane, a făcut-o în 5 minute, cu iuțeală de 192 de kilometri pe cias.

Și toate acestea cu locomotivă ordinară, cu aburi.

În Germania iuțeala cea mai mare, până acum căpătată, a fost cea dintre Berlin și Halle, 110 kilometri pe cias. Încercarea făcută în Bavaria din stînga Rinului, acum câteva săptămîni, a dat o iuțeală nițel mai mare.

S'ar pute deci cu mijloacele întrebuintate ajunge până la 120 de kilometri pe cias.

Altfel cu locomotivele electrice. Se cunoaște planul inginerului Zipernowski pentru o cale ferată electrică între Viena și Budapesta, complet lucrat, dar care

nu s'a pus în lucrare pentru-că nu e destulă circulație între aceste două capitale și deci nu s'ar pute scoate cheltuielile. Depărtarea de 270 de kilometri între aceste două orașe avea să fie străbătută în 1 cias până la 1 și un sfert, deci cu iuțeală dela 250—300 kilometri pe cias.

Linia Berlin-Hamburg ar fi cea mai potrivită pentru asemenea linie ferată electrică. S'a și publicat concurs pentru cel mai bun plan de drum de fer electric, care să aibă iuțeală până la 200 de kilometri pe cias și pe care să urmeze repede unul după altul trenuri. Drumul trebuie să fie cu două rînduri de șini (pe unul vor merge dela Berlin la Hamburg, pe celalalt îndărăt). Iuțeala trebuie să fie de cel puțin 200 de kilometri pe cias. Vara aceasta se vor și face încercări cu locomotivele electrice.

Nu e îndoială că se va reuși, căci locomotivele electrice au o mulțime de superiorități față cu cele cu aburi, între altele că li-se poate da putere ori-cît de mare prin sirme așezate sub șine ori deasupra.

Pentru asemenea iuțeli trebuie schimbată forma locomotivelor și a vagoanelor. Așa, locomotivele vor avea un piept ascuțit ca să spintece aerul, ear' pe locomotivă și pe vagoane nu va fi nimic care să mărească frecarea cu aerul.

Înțelege ori-cine, că șinele de azi vor trebui lărgite pentru a ne feri de rîsturnări la cărnituri, cari deasemenea vor fi pe cât se poate, părăsite sau cel puțin cu rază foarte mare. Șinele vor fi mult mai solide și în loc de-a fi prinse de traverse vor fi zidite în masiv de ciment. Vagoanele etc. vor fi mai mari și cu roate mult mai înalte etc. Pe cât cu puțință se vor face drumurile la același nivel și vor trebui altfel de semnale automate pentru primejdie.

În sfîrșit omul va pute sbura cu iuțeala păsărilor după treburile sale: va pleca dimineața din Berlin, va fi la Paris, își va face treburile, și seara se va înturna acasă.

În jurul acestor trenuri va sufla vijelia cea mai îngrozitoare. 290 chlm. pe oră!

FELURIMI.

Aer fluid. Învîțații au isbutit să comprimeze aerul așa de tare, încât să devină curgăcios. O bucată de carne muiată în aer fluid se sparge, căzînd jos, ca sticla. Ghiața, care a fost confundată în astfel de aer, taie sticla ca diamantul. Argintul viu se face tare ca ferul, oșelul așa se întărește în aerul fluid, încât un drot de grosimea firului de pîr e mai puternic ca un hurdușeu.

Tubuleul mașinii de îmblătît. Anul acesta se implinesc 100 de ani, de când s'a inventat unul din cele mai folositoare instrumente de economie, mașina de îmblătît. Inventatorul ei a fost un Englez și ea s'a folosit mai întăiu pe moșia ducelui de Bedford.

CRONICĂ.

Principele Ferdinand și principesa Maria în horă cu poporul. Zilele trecute, principele moștenitor de tron Ferdinand și principesa Maria ai României, au făcut o preumblare la Broșteni, în Moldova, de unde s'au dus la Dorna. De acolo s'au reintors cu plutele pe Bistrița.

După masă s'au oprit în piața satului, unde era adunat poporul de acolo și satele de prin jur la nedee mare. O horă era întinsă. Principele și principesa au privit cu mult interes la joc, și apoi, prinzându-se în horă, au jucat cu fetele și flăcăii. Bucuria și veselia poporului a fost mare.

Numiri. Dl. Ioan Hăjegan, prot. gr.-cat. în Dergea, a fost numit protopop la Cojocna. — Dl. Aurel Pop, preot gr.-catolic în Ghiriș, a fost numit de spiritual la institutul de corecțiune din Aiud.

Tîrgul de țeară din Sibiiu. Marele tîrg de toamnă din Sibiiu s'a ținut în zilele trecute fiind cercetat de o mulțime de oameni. Cumpărările însă sînt în număr mai mic ca altădată. În tîrgul de vite s'au vîndut: 3321 de vite cornute (față de 4155 din anul trecut), 563 de cai (600) și 4037 de oi (6108). Sâmbătă a fost așa numitul tîrg slobod de măruri, care asemenea a fost foarte frecventat. Numai jupânii gheșeftari jidani n'au prea putut face multe afaceri rentabile, avînd ei sîrbătoarea Anului-Nou, așa că au trebuit să-și închidă prăvăliile.

Fundațiune nouă. D-nul Nicolau Tămaș, protopop onorar și paroch gr.-catolic în Grind, a făcut o fundațiune de 14000 coroane în acții, cu scopul ca venitul anual de 856 cor. să-l folosească școlile gr.-cat. din Grind și Straja, comuna natală a fundatorului. Administrarea fundațiunii a concretizat-o consistorului din Blaj.

Sfințire de biserică. La 27 Sept. st. n. a. c. se va face sfințirea bisericii gr.-or. rom. din Galați (lângă Făgăraș) de către I. P. S. S. Metropolitul Ioan Meșianu. — După sfințire urmează banchet, ear' seara petrecere cu dans.

Alegere de profesori la Brașov. Săptămîna trecută s'a făcut de către eforia școlilor medii gr.-or. din Brașov, alegerea profesorilor pentru noul an școlar. Au fost aleși vechii profesori suplenți domnii Nicolae Sulică, Marcu Jantea și profesorul dela institutul teologic pedagogic din Arad d-nul Ioan Petroviciu.

Atentate contra trenului. În Bănat s'au făcut zilele trecute două atentate contra trenului. Unul s'a săvîrșit pe hotarul comunei Vraniuț, unde s'au pus trei tîlpi de stejar pe șini. Conducătorul mașinii a observat însă prudenția și călătorii au scăpat de o mare nenorocire. Criminalul a și fost prins în persoana pîzitorului de tren Csörgö Miklos, care se află acum în temnița dela Biserica-albă. Al doilea atentat s'a comis între Crasova și Anina, unde au pus bucăți de fer pe șini. Și aici s'a putut încunjuira o nenorocire, dar' făcătorul de rele nu e prins.

Peregrini arși. 3 peregrini, cari se întorceau dela Maria-Radna, au înopțat într-o gură pe pusta dela Kigyós (lângă Macea). Noaptea s'a aprins, din cauze necunoscute, șura și doi peregrini au ars scorm, ear' unul abia va scăpa cu viața.

La concursul de stipendii pentru medici militari s'au înștiințat 103 absolvenți de gimnasiu, între cari 35 din Ungaria și Transilvania. 55 au fost împărțașiți de stipendiu.

Un grof — cerșitor. Poliția din Paris a prins zilele trecute un cerșitor de pe care curgeau zdrențele. Întrebat, că cine este, a dovedit cu acte, că e contele M. A mai spus că s'a săturat de viața cu domniile mari, cari sînt niște jefuitori și idioți. În buzunarele lui s'au aflat mai multe hîrtii de o mie de franci (lei).

Balade alese. Sub numele acesta a apărut o broșură de balade culese de Teodor A. Bogdan din Bistrița. Cărțioica costă 20 bani și se poate cumpăra dela dînsul.

Luptă cu urșii. Frigul, care a domnit zilele acestea în munții Bărgăului, a minat urșii la cîmp. Ei vin fără teamă pînă în apropierea satelor. În hotarul comunei Leș au năvălit într-o turmă și au răpit 24 de oi. Proprietarul și cu feciorul lui au încercat să alunge fiarele, dar' un urs uriaș s'a aruncat asupra lor. Numai după o luptă grea le-a succedat să omoare pe urs.

Bani falsi. Prin Bănat eară au început să circule bani falsi de 1 florin, de 5 cor. și de 20 bani. — La tîrgul de vite din Sibiiu încă a fost prins un Sécuiu cu 4 hîrtii false de 10 fl.

Ingrjiri pentru servitorime. Ministrul de interne a dat ordinațiune, ca în toate orașele să se institue institute gratuite pentru mijlocirea de locuri servitorimii, precum și șafasile, unde servitorimea fără stăpîni să se poată adăposti la nevoie. Astfel servitorimea în viitor va fi apărută de pungășile agenților.

Înmormîntată fără preot. În Baci-Topolea a murit nevasta unui croitor. Când s'a căsătorit, n'a vr'ut să meargă înaintea sfîntului altar, ci numai la matriculantul civil. Preotul catolic, pe care n'au vr'ut să-l cunoască la căsătorie, n'a luat parte nici la înmormîntare, nici clopotele nu a lăsat să se tragă.

La școala de cadeți din Sibiiu au fost primiți următorii tineri: Const. Străulea, Al. Stoica, St. Stroia, din Sibiiu, Eugen David din Sebeșul-săsesc, I. Cloaje din Boița (comit. Sibiiu), Ioan Muntean și Ioan Vătășan din Brașov. Ear' în cursul pregătitor dela Marburg pentru perfecționarea în limba germană: Al. Codarcea din Turda, Artur Domșa din Șeica-mare (comit. Tîrnava-mare), Nic. Dordea din Vale (comit. Sibiiu), Traian Mușiu din Hălmagiu (comit. Arad) și Ștefan Pop din Uzin (comit. Treiscaune).

Apropierea alegerilor au adus și ceva bun pentru bieții plătitori de dare. Îndată după secere a fost dat ministrul de finanțe ordin, ca dările să se încaseze cu asprime. Acum, că se apropie alegerile, s'a dat contra-ordin, că orice execuție pentru dări să se amîne pînă după 15 Octomvrie. Atunci va fi trecut adecă tîmbălăul alegerilor și și dacă alegătorii nu vor câștiga bani — de-ai lui Iuda, bine înțeles, — cel puțin nu vor fi supărați pe ministru când vor vota.

Ucis de cai. Din Foeni ni-se scrie: Un servitor din Foeni venind dela Cebza s'a suit la reîntorcere în căruța unor Evrei. Spăriindu-se pe drum cailor, a volt să-și oprească, dar' a căzut între picioarele lor așa că l-au zdrobit de tot, rămînd mort.

Nou avocat. Dl. Dr. George Adam anunță, că și-a deschis cancelaria advocațională în Timișoara-cetate, piața prințul Eugen (Jenő herczeg-tér) nr. 3.

În preajma alegerilor. Nici nu s'au început alegerile și petritele au început să sboare și sângele să curgă. Din Șomcuta scrie o foaie ungurească, că deputatul liberal Bamberger Béla a plătit fiecărui alegător câte 30 cor. Din cauza aceasta alegătorii Koșutiști s'au supărat și au năvălit asupra celor liberali. S'a încins o bătaie ca într-o lae și fiindcă nici gendarmii nu i-au putut despărți, au pușcat în grămadă. Doi oameni au căzut morți.

În Merény și-a ținut fostul deputat liberal Münnich darea de seamă înaintea alegătorilor. La spartul tîrgului au năvălit alegători de-ai partidei populare asupra celor liberali și i-au bătut măr. 3 persoane au fost rănite greu, 4 mai ușor.

În Budapesta s'a ținut o adunare de oameni învățați, între cari au fost și mulți străini. Voind aceștia să facă o preumblare pînă la o comună de lângă Pesta, au fost întimpinați pe drum de cete de băieți, cari au început să-i bombardeze cu bolovani. Credeau adecă, că sînt alegători din partida contrară. Un învățat rus a fost și rănit. Numai cu greu au putut face domniile Unguri pe cei străini, cari voiau să plece din Ungaria, ca să înțeleagă, că așa e obiceiul în țeara noastră la alegeri.

Și tot se mai găsesc Români, cari merg la alegeri!

La fondul de 20 bani întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiiu pentru acuirea unei case cu hală de vînzare pe seama meseriașilor români din Sibiiu, au contribuit următorii: Dionisie Pop Mărginean, paroch în Așințiș (tractul Turdei) pentru sine și pentru nepoții sei Candin și Dionisie Mărginean, școlari în Ludoșul-murășan 1 cor.; Nicolae Savu, paroch în Răchita, pentru sine, pentru soția sa Ana și fiii sei Ilie și Ioan 1 cor.; Gerasim Nariță, paroch în Șohodol-Poiană (tractul Cămpeni), pentru sine, pentru soția sa presbitera Elisaveta și fiii sei Romul, Gerasim, Pompiliu și Remus Nariță 2 cor.

Esamenele candidaților de învățători. Consistorul archidieceșan a conces un termin estraordinar de esamene de calificățiune pe 28 Dec. a. c.

La aceste esamene sînt de a se observa întru toate dispozițiunile din regulamentul pentru facerea esamenului de calificățiune învățătorească la institutul pedagogic al archidieceșei gr.-or. române din Transilvania.

Se observă, că la acest termin pot face esamen de emendare și acei candidați, cari au fost respinși din 1 sau 2 obiecte la esamenul din Iunie a. c.

Cererile pentru admitere la esamenul acesta, instruite cu toate documentele recerute și în original acuse, au să fie înaintate pînă inclusive 30 Noemvrie a. c. st. v.

Al 11-lea! Zilele acestea s'a solvit din partea „Reuniunii române de înmormîntare din Sibiiu” economului Ioan Florea din Sibiiu ajutorul statutar pentru decedata sa soție Maria Florea n. Boariu, fost membru al numitei reuniuni. Acesta este al 11-lea caz de moarte în sinul reuniunii.

Jidanii și anarchismul. În Londra trăiesc la vre-o 1500 de anarchiști, între cari două treimi sînt Jidani. Peste tot s'a constatat, că în toate centrele anarchiștilor o parte însemnată a lor e compusă din fiii lui Israil.

Miscarea notarilor. Notarii comunali și cercuali din Ardeal au ținut la 8 I. c. în M. Oșorheiu un congres, cu scop de a stărui pentru îmbunătățirea stării lor. La congres au luat parte notarii din 13 comitate ardelenne, în număr de vre-o 150, între cari și Români.

Congresul a decis să ceară dela guvern împlinirea următoarelor pretenții:

1. Pe lângă fiecare notar comunal și cercual să se sistematizeze post de subnotar provăzută cu 800 cor. plată anuală și 200 cor. bani de cuartir.

2. Leafa fiecărui notar comunal și cercual să se întregască până la 1600 cor. solvibile de câtră erar.

3. La pensionări să se primească și statorească timpul de serviciu de 35 ani.

4. Dreptul de amendare cu bani — asemenea drepturile de amendare arătate în art. de lege XVI. ex 1894 și XLIV. ex 1883, precum și cele stabilite pe seama scaunelor orfanale în singuraticile statute comitatense, să se sisteze.

5. Să se acoarde și notarilor comunali și cercuali și subnotarilor dreptul de a pute călători cu prețul de jumătate pe tren și deplină scutire de vamă.

6. Toate aceste să între în vigoare deja în anul 1902.

TRIPLA-ALIANȚĂ. Ziarul „Secol” e informat din Berlin, că bărbatul de stat al Germaniei, Italiei și Austro-Ungariei se vor întruni pe la finea lui Octomvrie în Veneția, pentru a discuta chestiile privitoare la tripla-alianță.

Intrunirea funcționarilor de bănci. În urma unei informații am scris și noi despre acțiunea ce au pornit-o funcționarii băncilor române, în vederea formării unei reuniuni. Apelul ce s'a trimis tuturor funcționarilor de bănci a avut rezultat favorabil. S'a hotărât convocarea întrunirii la Cluj, pe ziua de 18 I. c. Scopul acestei întruniri este de-a discuta asupra mijloacelor mai nimerite, pentru promovarea intereselor funcționarilor, ca acestia prezentându-se ca o corporațiune solidară să poată lucra mai cu succes pe terenul economiei naționale. Se va discuta și chestiunea asigurării viitorului funcționarilor (crearea unui fond de pensii). Desideratele vor fi cuprinse într'un memorandum, care se va înainta congresului delegaților (directorilor) ce se va ține în ziua de 20 Septemvrie.

Cununie. Ni-se scrie din Blaj: Aici s'a sêrbat o frumoasă cununie, Duminică, în 8 Septemvrie c., la orele 5 p. m. în biserica catedrală. S'a cununat d-șoara *Lucreția Bunea* cu dl *Iacob Domșa*, teolog absolut. Nași au fost Rev. Domn canonic *Dr. Vas. Hossu* cu mama dînsului, veduva protopopeasă *Hossu* dl *Aurel Domșa*, red. Unirii cu doamna; preot cununător a fost dl *G. Bărbat*, prot. Blajului. Splendoarea actului cununiei a ridicat-o prezența unui foarte mare număr de public distins. După cununie s'a dat un splendid ospet, la care a luat parte elita societății noastre, între care o frumoasă cunună de dame. S'au ținut mai multe toaste și s'a petrecut în veselie până înspre dimineață.

Inecat. Luca Sălăgean din Borgo-Prund, mergând la tirgul din Dorna, a vrut să-și adape caii. Plecându-se peste fântână, i-a căzut pălăria de pe cap. El a dat iute să o prindă, și-a pierdut însă echilibrul și a căzut în fântână, unde s'a inecat.

Copii la miliție. În Laibach s'a prezentat săptămâna trecută în cancelaria regimentului o femeie cu o droaie de copii. Mi-ași luat bărbatul la miliție, acum dași de mâncare la copii, zise nevasta și eși, lăsând copiii acolo. Poliția s'a grăbit însă să-i aducă eară acasă.

Omor. Din Sarcea (comit. Torontal) primim știrea, că Andreiu Albu a sărit în drum asupra lui Petru Jivoiu, pe care l-a ucis cu câteva împunsături de cuțit. Albu spune, că pricina e muieroa.

Din America. Precum știu cetitorii noștri, mulți Români necăjiți s'au dus la America, unde în 2-3 ani muncind din greu se silesc să-și adune vre-o doi bani, ca să mai scape de cele necăzuri de acasă. Unii isbutesc, alții se prăpădesc pe acolo. Mulți dintre ei, ca să-și mai potolească dorul de casă și ca să știe ce se petrece în patrie, și-au abonat „Foia Poporului”. Unul dintre abonații noștri, Pavel Borzea din Viștea-de-jos, care petrece acum în Cleveland, statul Ohio, ne scrie o epistolă mai lungă despre traiul de acolo, din care comunicăm următoarele:

„Cât privește pe Români noștri de aici, cari sînt la vre-o 5-600 în acest oraș mare lucrând la diferite fabrici ca ajutor, pot să zic că sînt bine văzuți pentru diligență, dar pentru necunoașterea limbii engleze și germane sînt îngreuiți, căci Români nu vin ca emigranți pe viață, ci numai ca să facă ceva să se ajute la lipsele lor acasă.

Și pentru aceea nu se fac proprietari aici și nici societăți spre a se putea ajuta în casuri de morb, nici drepturi de cetățean nu cer și de aceea nu sînt cunoscuți în cercuri mai largi; căci Românul ține mult la pușinul lui de acasă și nu se desparte ușor de neamul lui.

Lucrurile merg bine cu fabricile, greve nu prea sînt, plata e dela cel mai puțin 1 dolar 25 centi în sus pe 10 ore căci aici plata se fixează pe oiaș, nu pe zic.

— La ce nenorociri sînt însă eșpuși, se vede din o scrisoare trimisă de un Sas tot din Cleveland. Orașul acesta face un tunel pe sub pământ, prin care vrea să aducă apă din lacul Erie. La tunelul acesta lucră și mulți Sași de-ai noștri, duși și ei la America tot din cauza necăzurilor de acasă. Cum sînt departe de oraș, dormiau în tunel. Într'o noapte s'a escat un foc în tunel, 5 lucrători au ars serum, mai mulți s'au înădușit, alții s'au inecat în lac. Intre cei arși a fost un Sighisorean, după care a rămas o veduvă cu 6 copii și unul din Hunderof, după care rămân patru copii. La 8 zile după această nenorocire s'a mai aprins un tunel, în care eară s'au prăpădit mulți.

— Un funcționar din Washington a furat 672 mii coroane, cu cari a fugit în Europa. Până acum fugeau hoșii noștri la America, acum se vede, că Americanii vreau să ni-i dea pe ai lor noue.

Căsătorie pentru bani. Un negustor din Dej avea să se logodească cu fața unui negustor din Cluj, care i-a promis ca zestre 4000 fl. Logodnicul s'a prezentat cu familia lui, când era însă să-și dea banii, tatăl fetei îi spune, că nu are făr' 3000 fl. Mama logodnicului s'a rostit numai decât, că nu permite fiului ei să se însoare și așa pentru 1000 fl. a rămas tot lucrul baltă. Poate că spre norocul fetei.

Dragoste de mamă. Nevasta unui negustor din Brașov s'a sinucis zilele trecute de supărare, că i-a murit al treilea și ultimul ei copil. Ea era numai de 31 ani.

Nu vă jucați cu arma! Țeranul Stefan Bodo voia să-și schimbe revolverul cu al vecinului seu, Andreiu Mig. Pe când povestiau despre asta, nevasta lui Mig a luat unul dintre revolve — din întâmplare era încărcat — și sucindu-l în dreapta și în stînga, revolverul se slobozi chiar în bărbatul ei. Acesta a rămas mort.

Ucis pentru o prună. Din Rima-Sombat se scrie, că mergând un infanterist într'o grădină cu pruni, proprietarul atăta s'a infuriat, încât luând o coasă i-a tăiat gâtul nefericitului soldat, care a rămas mort pe loc. Ucigașul a fost întemnițat.

Din Cut ni-se scrie: La noi încă nu s'au început prelegerile la școala confesională, la care funcționează doi învățători cu salariul anual de câte 700 coroane unul.

În Cut dela 1870 și până la pensionarea învățătorului celui vechiu totdeauna se începea școala cu 1 Septemvrie c. n., deși învățătorii de atunci ambii aveau plată de 600 cor. Cestineri încep totdeauna mai târziu și finesc mai curînd. Cine e cauza la toate acestea?

Cei chemați foarte puțin se înterează de școală și biserică.

În grădina școlii pășunează cai și viței, banii discului și ai stranelor nici nu s'au depus la vre-o bancă, așa că stau nefructificați. Semne triste!

Un călător.

Din războiul cu Prusia (1866). Arhiducele Iosif, comandantul suprem al honvezilor și marele prieten al Țiganilor, povestește următoarele: „Într'o seară rămăsesem neulcat până câtră miezul nopții, avînd mult de lucru. Când se mă gat de culcare, aud dintr'odată vocea postului dela ușa mea strigînd „Halt, wer da!” În curînd intră adjutantul meu și-mi spune, că un soldat țigan vrea să vorbească cu mine. L-am primit și l-am întrebat, ce vrea. Vine dușmanul! — De unde știi, căci avantposturile n'au simțit nimic? — Dușmanul e încă departe. — Bine, de unde știi dară, că se apropie? — Vină la fereastră! Vezi paserile cele multe sburînd? Ele încă dorm noaptea și dacă s'au trezit, e semn că sînt oameni pe acolo. — Țiganul a avut dreptate. Am alarmat numai decât lagărul și dușmanul surprins s'a retras cu mari pierderi.”

Români pistruiți. Referitor la știrea din nr. 156 al ziarului nostru, dată cu acest titlu, părintele *Ioan Moldovan* declară, că n'a luat parte la tîmbălăul din 1 Sept. c. din Uioara.

Tot în privința aceasta dl *Meliton Buzdugan* scrie următoarele:

Subscrisul în 1 Septemvrie n., cu acea ocaziune fiind și Duminică nu am eșit din parochia mea, și așa n'am mîncat nici din papricașul contelui Bethlen, și nu am cunoștință nici despre alegerea mea în comitet. M. Căptălan, 6 Septemvrie 1901. *Meliton Buzdugan*, paroch gr. cat.

Rectificare. Povestea „Trei sfaturi” publicată în numerii 84 și 35 ai foii ne-a fost comunicată de vechiul nostru colaborator bănașean, *Petru Ghejii* din Tîrnova, și nu de V. A. Urechia, cum s'a pus din greșeală.

Concursuri bis-școl. *Archidieceza gr.-or. Sibiu.* Parochia din Bărghis (presb. Agnitei). *Diocesa gr.-or. Arad.* St. Inv. din Batta (presb. Lipovei), *Diosig* (ppr. Orăzii-mari), *Covăsinț* (ppr. Șiriei).

Misionară răpită. Zilele trecute cir- cula prin foi o veste care părea a fi de necrezut, și anume era vorba, că în vilaietul din Salonic au răpit o misio- nară americană și încă o damă ce era în societatea ei. Acum vin și amănun- tele acestei știri. Misionara americană o chiamă d-șoara Stone, ear' compa- niana sa este o distinsă damă bulgară. Deși li-s'a atras atenția să nu meargă în vilaiet fără o gardă de siguranță, vite- zele femei nu au ascultat. In 3 Sept. când au părăsit Rasliko și voiau să treacă la colonia misionară, niște ban- diți le-au răpit. Nu știm acum, cum se simt în prisoare. Mai știi, misionare fiind dacă nu le va succede să conver- tească chiar și pe incarnații bandiți. Ce nu sînt în stare femeile. De altcum spre siguranță mai mare, autoritățile au făcut pașii de lipsă pentru eliberarea lor.

Dela petrecerile noastre. La propunerea dlui învățator Emanuil Suci, membru al »Societății junilor« din Mă- gărei, s'a aranjat în 1 Sept. a. o. seara o petrecere în școală, cu producțiuni teatrale, declamări etc. etc. sub condu- cerea dînsului, și pe lângă binevoitorul sprigin al dlui Ioan Holerga, cleric abs., căruia societatea și pe calea aceasta îi aduce mulțumită.

Petrecerea a succes foarte bine.

După petrecere raportează cassa- rul societății Michail Holerga, că veni- tul curat al ei e de 30 cor., cari alătu- rându-se lângă cele 24 cor. 12 bani, de cari dispune societatea dela olaca la holdă etc. se constată, că fondul ei e de 54 cor. 12 bani, din care sumă ne pro- curăm cărți folositoare pentru biblioteca societății, la care vine și »Foaia Popo- rului« pe care o cetesc toți membrii cu deosebită plăcere.

Suprasolviri au fost dela d-nii Ioa- chim Părău, preot din Agnita 1 cor.; I. Mangesius, inv. luth. 1 cor. Jakobi Mi- chail, not. din loc 60 bani, (căruia îi adu- cem mulțumită și pentru vorbirea dî- sului, adresată societății, care a îmbăr- bătât mult pe membrii societății, cari țin- tesc la înaintare în cultură). Tuturor acestora li-se aduce mulțumită pentru binevoitorul sprigin.

Membrii.

Dare de seamă și mulțumită pu- blică. Cu ocaziunea petrecerii din Fel- dioara (com. Turzii) împreună cu cântări a incurs în total suma de 155

cor. 80 bani, din care subtrăgându-se spesele 84 cor. 42 bani, rezultă un venit curat de 71 cor. 38 bani, cari conform scopului destinat, s'au predat în folosul bisericei române gr.-or. din loc.

Cu această ocaziune au incurs ur- mătoarele oferte benevole:

Dl Iacob Uțiu, Murș-Ludoș 4 cor.; Donhoffer József, șef de gară, Cucerdea 3 cor.; d-nii Ilariu Făgărășan din loc, George Moga, Murș-Uioara, Ilyés János, primar în loc, Bonea Vasilie, proprie- tar în loc, cu câte 2 cor.; dl Czelnai József din loc 1 cor. 20 bani, dl Kosa Sándor din loc 1 cor.; Ilie Juvu, proprie- tar în loc, Rus Sofron, grădinar în loc și George Murșan, cu câte 80 bani; d-nii Farmasi Albert, subnotar, Cucer- dea, Demeter Zsigmond, preot ev. réf. în loc, Bartha Géza, inv. de stat în loc, Gido Géza, telegrafist în gara Cucerdea, Iacob Făgărășan, telegrafist în gara Cu- cerdea, Dénesi Béla, Herța Diomid și Vasiliu Grindean din loc, cu câte 40 bani; dl Ilgner Otto, arîndator în loc 1 cor. și Miholosa Miklós din loc 40 bani.

Și pe această cale aducem sincere mulțumite mult stim. domni marinimoși, precum și tuturor dlor cari ne-au sprig- init și ajutat. Feldioara, la 12 Septem- vrie n. 1901. *Eulampiu Negrea*, pre- ședinte; *Ilariu Făgărășan*, notar.

Știri mărante. Directorii băncii indu- striale din Heilbronn, Fuchs și Keifert, au fost arestați pentru defraudare. Suma defraudării trece peste un milion și jumătate de mărci.

— În biserica din Csepel niște hoți au pîtruns în lăuntru și au furat tot ce au aflat mai prețios.

— În Debreșin au deținut pe un nebun, care susținea, că el este asasinul împăratului chinez. Caracteristice timpuri!

— În Verșet și în Krompach au fost are- state bande întregi de falsificatori de bani.

— La Sinaia s'a surpat un munte, acope- rind șoseaua Câmpina—Predeal și podul Orașiu.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Ab. 1790 și dlui Gh. Radu, Feldioara- sęcuiască. Adresați-vă la dl S. Wagner, Heu- platz nr. 1, Sibiu.

Dlul I. Boca, Teiuș. Serie la librăria W. Krafft în Sibiu.

Dlul N. Gruescu, Gârliște. Să întrebi la apotecă (farmacie).

Din cauza lipsei de loc trebuie să amînăm celelalte răspunsuri pe numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Warschall.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY

cel mai răspândit

și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

52 8—52

Franzbranntwein-ul e un mijloc de neprețuit pentru indivizi de constituție slabă precum și pentru cei înaintați în etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

— Feriți-vă de imitațiuni. —

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Avis.

—+—+—

Un ajutor în cancelaria subsemnatului se caută. 20 cor. la lună și toată întreținerea, dacă se pricepe în esecuii un venit de 10 cor. la lună etc. Doritorii să-și înainteze actela la subscrisul.

294 2—3

George Buda,

notar cercual,

u. p. Koncza, Alsófehérmegye.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu- blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din- afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co- merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan- țerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumînă Atycelen. —

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăceli-mare Nr. 8.

[2] 16—

Nr. 552 Prot. 65 1-1

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Preaveneratul consistor archidieceșan sub dno 30 Iunie a. c. nr. 5283 Ep. se va da în întreprindere zidirea școalei din Oarda-de-sus, pe calea licitațiunii publice verbale minuende, ce se va ține în cancelaria oficiului parochial din Oarda-de-sus, Dnminecă, la 23 Septemvrie (6 Octomvrie) a. c., la 2 ore d. a. Prețul de strigare e 6100 cor., dela care licitanții au a depune vadiu de 10%.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la oficiul parochial din Oarda-de-sus. Se beș, 30 August (12 Sept.) 1901.

Sergiu Medean,
protopresbiter.

Nr. 820/901. 66 1-1

Publicațiune.

După-ce — la iapa aflată în rătăcire pe hotarul comunei Aciliu nu s'a prezentat nimenea ca stăpân, subscrisa primărie comunală pe baza §. 107 din instr. art. de lege XII. — 1894 aduce la cunoștința publică, ca iapa aflată — care este de circa 8—10 ani, de culoare galbină închisă, și înfierată cu semnul W. se va vinde în 8 Octomvrie 1901, la 10 ore a. m., la oficiul comunal, prin licitațiune publică.

Aciliu, în 12 Septemvrie 1901.
Primăria comunală.

Un tinăr

absolvent al școalei comerciale superioare române gr.-or. din Brașov, caută un institut de bancă la care ar pute face praxa pe lângă unele condițiuni favorabile.

Doritorii a se adresa la administrația acestui ziar. 67 1-1

Un băiat

deștept, din casă bună, în etate de 13—14 ani, și care se știe vorbi limba germană și cea maghiară se primește imediat ca **invățăcel** în prăvălia succesurului Frații Floaș et Comp.

Ilie Floaș,

comerciant, Mercoarea (Szerdahely).

64 1-3

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Atelier pentru oroloage nouă, reparaturi și optică etc.

Julius Erös,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Si cea mai neînsemnată comandă se execută prompt și cu reîntoarcerea poștei și totdeauna cu garanție.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco.

Cel mai mare deposit de oroloage, juvaericeale, argintării și aurării din Transilvania, recomandă ieftin și bun toate produsele ciasornicăriilor, juvaerگیilor și opticilor.

- Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.
- Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.
- Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.
- Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.
- Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.
- Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.
- Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.
- Lanțuri ver. de argint dela fl. l.— în sus.
- Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

Nr. 183 A. Orologiu de nichel remon-toir, 50 mm., calitate bună fl. 3.40, același de calitate mai bună fl. 4.10, același cu 3 copereminte tari fl. 4.40, același cu trei copereminte de calitate mai bană fl. 5.75.

Nr. 194 A. Orologiu de dame verit. de argint cu coperemint duplu fl. 6.75, același cea mai fină calitate fl. 10.—

Nr. 200 A. Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, 30 mm. diametru, frumos gravat, cu coperemint duplu fl. 20.—, același în calitate mai bună fl. 30.—, același de argint fl. 7.50.

Nr. 187 A. Orologiu de domni remon-toir de ruolz (Neusilber), cu 3 copereminte tari și frumoase, 50 mm., și esact fl. 4.50, același în calitate mai bună fl. 5.50, același de argint fl. 6.75, același de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A. Orologiu de dame verit. de aur, 14 carate, foarte frumos fl. 20.75, același foarte tare fl. 27.50.

Nr. 128 A. Orologiu de oțel negru, frumos și cu garanție fl. 3.40, același cu mașinerie foarte bună fl. 4.50, același cu coperemint duplu fl. 4.50, același cu coperemint cu mașinerie foarte bună fl. 7.50.

[46] 12-52